

Ο Τίμιος Σταυρός

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Γιατί κάνουμε τον σταυρό μας;

Ένα από τα βασικότερα χαρακτηριστικά των ορθόδοξων χριστιανών (και όχι μόνο) είναι ότι σχηματίζουμε στο σώμα μας, με το δεξί μας χέρι, το σημείο του σταυρού. Γιατί όμως το κάνουμε αυτό, τι συμβολίζει και πόσο παλιά συνήθεια είναι;

Γιατί γίνεται;

Κάνουμε το σταυρό μας για τρεις λόγους:

α. Έτσι αναγνωρίζουμε φανερά ότι είμαστε μαθητές του Χριστού, ο οποίος σταυρώθηκε για τη σωτηρία των ανθρώπων.

β. Υπενθυμίζουμε στον εαυτό μας ότι, όπως ο Κύριος θυσιάστηκε στο σταυρό, έτσι κι εμείς πρέπει να θυσιάζουμε το συμφέρον μας, τον χρόνο μας ή κομμάτια από τη

ζωή μας (μέχρι και την ίδια τη ζωή μας) για τους συνανθρώπους μας.

γ. Η πείρα των αιώνων έχει αποδείξει ότι το σημείο του σταυρού λειτουργεί ως ισχυρό φυλαχτό, που προστατεύει τους ανθρώπους από τις επιρροές των πνευματικών τους εχθρών (δαιμόνων), καθώς και άλλους κινδύνους που πιθανόν να τους απειλούν. Αυτό συμβαίνει, γιατί, κάνοντας τον σταυρό μας, επικαλούμαστε τον Εσταυρωμένο Θεό μας (την Θεάνθρωπο Ιησού) και ζητάμε τη βοήθεια και την προστασία Του.

Το να διακηρύξουμε δημόσια ότι πιστεύουμε στον Χριστό (όπως γίνεται όταν κάνουμε τον σταυρό μας) δεν είναι σωστό να γίνεται εγωιστικά ή υποκριτικά, αλλά ταπεινά, σεμνά και με αγάπη προς τους συνανθρώπους μας και συγχώρεση προς τους εχθρούς μας. Σύμφωνα με τα λόγια του ίδιου του Ιησού, καλό είναι να μην επιδεικνύουμε, αλλά και να μην κρύβουμε την πίστη μας. Είπε: «Όποιος με ομολογήσει μπροστά στους ανθρώπους, θα τον ομολογήσω κι εγώ μπροστά στον ουράνιο Πατέρα μου. Όποιος όμως με αρνηθεί μπροστά στους ανθρώπους, θα τον αρνηθώ κι εγώ μπροστά στον ουράνιο Πατέρα μου» (Ματθ. 10, 32-33).

Τα λόγια αυτά του Ιησού φαίνονται «σκληρά», αλλά ο Κύριος δεν είναι σκληρός. Αντίθετα, είναι ταπεινός και ειρηνικός. Τα λέει όμως για να μάς παρακινήσει να Του ανοίξουμε την καρδιά μας και να ενωθούμε μ' Αυτόν - σ' αυτό θα μάς βοηθήσει το να παραδεχτούμε δημόσια την πίστη μας.

Πώς κάνουμε το σταυρό μας;

Αυτό φυσικά το ξέρουν και τα παιδιά. Ενώνουμε τα τρία πρώτα δάχτυλα του δεξιού μας χεριού και τα αγγίζουμε Σταυρόςστο μέτωπό μας, μετά στην κοιλιά μας και στη συνέχεια στο δεξιό και τον αριστερό ώμο μας. Με αυτό τον τρόπο σχηματίζουμε το σχήμα του σταυρού, πάνω στον οποίο σταυρώθηκε ο Κύριος. Γι' αυτό, δεν είναι σωστό να κάνουμε απλά μια αόριστη κίνηση (να «παίζουμε μαντολίνο», όπως λέει ο λαός). Αν «βαριόμαστε» ή ντρεπόμαστε να κάνουμε τον σταυρό μας σωστά, κάνουμε ένα βήμα πίσω στη σχέση μας με το Θεό - και τα βήματα αυτά είναι τόσο πολύτιμα!...

Το σημαντικότερο βέβαια από τα βήματα αυτά μπορούμε να πούμε πως είναι το να αγαπάμε και να συγχωρούμε τους εχθρούς μας. Αρχίζουμε λοιπόν από τα απλά (όπως το σημείο του σταυρού) και μ' αυτά ζητάμε βοήθεια από τον Θεό, για να προχωρήσουμε στα δύσκολα.

Τι συμβολίζει το σημείο του σταυρού;

Κατά τον μεγάλο δάσκαλο της χριστιανικής ζωής άγιο Κοσμά τον Αιτωλό (18ος-

19ος αιώνας), ο σταυρός περιέχει τους εξής συμβολισμούς:

- Αγγίζουμε στο μέτωπο: ο Χριστός, ως Θεός, βρισκόταν στον ουρανό.
- Κατεβαίνουμε στην κοιλιά μας: από τον ουρανό, ο Κύριος έγινε άνθρωπος και μπήκε στη μήτρα της Θεοτόκου (της Παναγίας).
- Υψωνόμαστε στους ώμους μας: παρακαλούμε τον Θεό να μάς τοποθετήσει «στα δεξιά Του» (στον παράδεισο) κι όχι «στ' αριστερά» (στην κόλαση), σύμφωνα με την περιγραφή της Δευτέρας Παρουσίας, που κάνει ο ίδιος ο Χριστός στο κατά Ματθαίον ευαγγέλιο, κεφάλαιο 25.

Τα τρία ενωμένα δάχτυλά μας συμβολίζουν την Αγία Τριάδα, ενώ τα άλλα δύο συμβολίζουν ότι ο Χριστός είναι και Θεός και άνθρωπος.

Και λίγα ιστορικά στοιχεία...

Από την ίδρυση του χριστιανισμού οι χριστιανοί σέβονται τον σταυρό. Ο απόστολος Παύλος γράφει ότι «ο σταυρός του Χριστού» είναι το μόνο θέμα, για το οποίο θα μπορούσε να είναι περήφανος, και ότι «ο λόγος του σταυρού» φαίνεται ανοησία σ' εκείνους που ζουν μακριά από τον Θεό, για τους χριστιανούς όμως είναι «δύναμις Θεού» (Προς Γαλάτας, 6, 14, Α' προς Κορινθίους, κεφ. 1). Ο απόστολος Πέτρος ζήτησε να σταυρωθεί με το κεφάλι προς τα κάτω, θεωρώντας ότι δεν είναι άξιος να θανατωθεί ακριβώς όπως ο αγαπημένος του δάσκαλος. Σταυρός Το ίδιο και ο απόστολος Ανδρέας, στην Πάτρα, ο οποίος μάλιστα χαιρέτισε τον σταυρό, πριν καρφωθεί σ' αυτόν, και τον ονόμασε «αγιασμένο από το σώμα του Χριστού» και «γεμάτο χαρά».

Στις Πράξεις του αποστόλου Ανδρέα (ένα βιβλίο που γράφτηκε γύρω στο 150-180 μ.Χ.) αναφέρεται ήδη η συνήθεια των χριστιανών να σχηματίζουν το σημείο του σταυρού κουνώντας τα δάχτυλά τους. Το ίδιο αναφέρουν κι άλλοι χριστιανοί συγγραφείς των πρώτων αιώνων, όπως ο Τερτυλλιανός, ο Κλήμης ο Αλεξανδρέας, ο Ωριγένης, ο Λακτάντιος κ.ά. Φαίνεται ότι οι πρώτοι χριστιανοί έκαναν τον σταυρό τους πάνω στο μέτωπό τους, με το ένα δάχτυλο.

Οι χριστιανοί κάνουμε τον σταυρό μας όταν φεύγουμε για κάπου και όταν φτάσουμε, πριν κοιμηθούμε και αφού ξυπνήσουμε, όταν αρχίζουμε κι όταν τελειώνουμε μια δουλειά ή το φαγητό μας, όταν βάζουμε το φρεσκοζυμωμένο ψωμί στο φούρνο ή το τσουκάλι στη φωτιά, όταν ευλογούμε τα παιδιά μας ή άλλα αγαπημένα μας πρόσωπα (σχηματίζουμε σταυρό προς το μέρος τους)... Γενικά, ζούμε και πεθαίνουμε κάτω απ' το σημείο του σταυρού - ώστε να κάνουμε μόνο πράγματα πού αρέσουν στον Θεό και να είμαστε πάντοτε μαζί Του.

Πηγή: faneromenihol.gr